

การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตและ
ประพฤตินิชอบของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประจำปี 2563

การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประจำปี 2563

ในการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของมหาวิทยาลัยในรอบปีงบประมาณ 2563 ได้วิเคราะห์ถึงโอกาสและผลกระทบที่จะเกิดการทุจริตประพฤติมิชอบถึงความเสี่ยงด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบใน 5 ประเด็น ดังนี้

- 1) การบริหารงานของผู้บริหาร
- 2) การจัดซื้อจัดจ้าง
- 3) การจัดการเรียนการสอน
- 4) การบริหารงานวิจัย
- 5) การวัดผลการศึกษาและการทำผลงานทางวิชาการของนักศึกษา

การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบมีการกำหนดระดับความรุนแรง ผลกระทบต่อองค์กร และโอกาสที่จะเกิดขึ้น ดังต่อไปนี้

ระดับความรุนแรง	ผลกระทบต่อองค์กร	โอกาสที่จะเกิดขึ้น
1	น้อยมาก	แทบจะไม่เกิดหรืออย่างมากปีละ 1 ครั้ง
2	น้อย	โอกาสเกิดน้อย หรืออย่างมากไม่เกินปีละ 2 ครั้ง
3	ปานกลาง	ปานกลาง ปีละ 3 - 4 ครั้ง
4	สูง	ค่อนข้างบ่อย ปีละ 6-10 ครั้ง
5	สูงมาก	เกิดเป็นประจำ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

การจัดระดับความเสี่ยง (โอกาสการเกิดเหตุการณ์ x ความรุนแรงของผลกระทบ)

ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	ผลกระทบที่เกิดขึ้น	โอกาสที่จะเกิดขึ้น (L=Likelihood)	ผลกระทบ (I=Impact)	ระดับความเสี่ยง (L x I)
1. การบริหารงานของผู้บริหาร	ผู้บริหารในระดับต่าง ๆ บริหารงานไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล หรือเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้อง	<ul style="list-style-type: none"> - บุคลากรในหน่วยงานได้รับความไม่เป็นธรรม - เกิดผลเสียหายต่อทางราชการ - มีโอกาสในการเกิดการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรสูง 	3	5	10
2. การจัดซื้อจัดจ้าง	<p>1. ด้านการกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ</p> <p>1.1 การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะโดยกีดกันหรือเอื้อประโยชน์ให้กับผู้เสนอราคารายใดรายหนึ่ง</p> <p>1.2 การจัดทำราคากลางสูงเกินจริง ไม่สอดคล้องกับคุณลักษณะเฉพาะที่กำหนด</p> <p>2. ด้านการจัดซื้อ</p> <p>2.1 การแบ่งซื้อ</p> <p>2.2 การไม่พิจารณาผู้เสนอราคาที่มีคุณสมบัติถูกต้องครบถ้วน ตามเงื่อนไขที่กำหนดและเสนอ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ได้รับพัสดุครุภัณฑ์ที่ไม่ตรงกับความต้องการอย่างแท้จริง - การจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามแผนการดำเนินการ - เกิดการทุจริตหรือเอื้อประโยชน์กันระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบกับเอกชนคู่สัญญา - อาจถูก สตง. ตรวจสอบแล้วมีความเห็นให้เรียกเงินที่เบิกจ่ายในการจัดซื้อจัดจ้างไปแล้วคืน 	3	5	15

ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	ผลกระทบที่เกิดขึ้น	โอกาสที่จะเกิดขึ้น (L=Likelihood)	ผลกระทบ (I=Impact)	ระดับความเสี่ยง (L x I)
	<p>ราคาต่ำสุด</p> <p>2.3 การตรวจรับพัสดุไม่เป็นไปตามสัญญาหรือข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง ไม่ตรวจความแท้จริงของพัสดุตามเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจรับ ไม่ตรวจสอบคุณภาพและปริมาณ</p> <p>2.4 การอนุมัติให้ขยายระยะเวลา งด หรือลดค่าปรับโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรตามความเป็นจริง</p> <p>3. การเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนระหว่างคู่สัญญากับกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น การจ้างงานกับคู่สัญญาที่ตนเองเป็นคณะกรรมการจัดซื้อหรือตรวจการจ้าง</p>				
3. การจัดการเรียนการสอน	<p>1. บุคลากรละเอียดต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณในวิชาชีพ</p> <p>2. การคัดเลือกบุคลากรสายวิชาการหรือสนับสนุน</p>	<p>- การจัดการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ</p> <p>- ได้บุคลากรที่ไม่ตรงกับความรู้ความสามารถที่มหาวิทยาลัยต้องการ</p>	3	5	15

ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	ผลกระทบที่เกิดขึ้น	โอกาสที่จะเกิดขึ้น (L=Likelihood)	ผลกระทบ (I=Impact)	ระดับความเสี่ยง (L x I)
	วิชาการโดยไม่เป็นธรรม 4. การซื้อขายข้อสอบ ข้อสอบรั่ว 5. การคัดเลือกบุคคลเข้ารับการศึกษาโดยไม่เป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่เป็นธรรม	- ทำให้มหาวิทยาลัยเสื่อมเสียชื่อเสียง			
4. การบริหารงานวิจัย	1. การพิจารณาทุนวิจัยไม่เป็นธรรม 2. การคัดลอกผลงานวิจัย 3. การเก็บข้อมูลหรือการวิเคราะห์ ข้อมูลของงานวิจัยไม่ตรงกับเป็นความจริง	- การบริหารจัดการเงินทุนวิจัยไม่มีประสิทธิภาพ เกิดข้อผิดพลาดในการดำเนินการ การดำเนินการล่าช้า และอาจเป็นช่องทางให้เกิดการทุจริตได้ - ผลงานวิจัยไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง	3	4	12
5. การวัดผล การสอบ และการทำผลงานทางวิชาการของนักศึกษา	1. นักศึกษาทุจริตการสอบ 2. นักศึกษาคัดลอกผลงานทางวิชาการในการทำรายงาน หรือการจัดทำวิทยานิพนธ์	- นักศึกษาคนอื่นถูกเอาเปรียบจากการทุจริตการสอบ - ผลงานวิชาการและวิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัยไม่มีคุณภาพ	3	5	15

จากการวิเคราะห์และการจัดระดับความเสี่ยงด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ทั้ง 6 ด้าน ซึ่งแต่ละด้านนั้นมีระดับความเสี่ยงที่ใกล้เคียงกัน คือมีค่าความเสี่ยงที่ 15 อยู่ 4 ด้าน คือ

การบริหารงานของผู้บริหาร การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลการสอบและการทำผลงานทางวิชาการของนักศึกษา และมีค่าระดับความเสี่ยงที่ 12 อยู่ 1 ด้าน คือการบริหารงานวิจัย จึงเห็นควรกำหนดแนวทางการจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในทุกความเสี่ยงควบคู่กันไป โดยสามารถพิจารณาแนวทางการจัดการความเสี่ยงตามประเภทความเสี่ยงด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบได้ดังต่อไปนี้

การจัดการความเสี่ยง

ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	แนวทางการจัดการความเสี่ยง	กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
1. การบริหารงานของผู้บริหาร	ผู้บริหารในระดับต่าง ๆ บริหารงานไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล หรือเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้อง	- การตรวจสอบการบริหารงานของผู้บริหารของมหาวิทยาลัยในทุกระดับ ในเรื่องการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ความซื่อสัตย์สุจริต และประสิทธิภาพในการบริหารงาน	- จัดให้มีการประเมินการบริหารงานของผู้บริหารในประเด็นเรื่องการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ความซื่อสัตย์สุจริต และประสิทธิภาพในการบริหารงาน	ปีงบประมาณ 2563	สำนักงานสภามหาวิทยาลัย
2. การจัดซื้อจัดจ้าง	1. ด้านการกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ 1.1 การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะโดยกีดกันหรือเอื้อประโยชน์ให้กับผู้เสนอราคารายใดรายหนึ่ง 1.2 การจัดทำราคากลางสูงเกิน	- การตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างตามรายไตรมาส - การวิเคราะห์ผลการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ - การสรุปผลการจัดการเรื่องร้องเรียนด้านการจัดซื้อ-จัดจ้างและด้านการปฏิบัติงาน - การกำหนดมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสและ	- จัดทำรายงานการจัดซื้อจัดจ้างรายไตรมาส - สร้างช่องทางในการแจ้งการทุจริตให้กับผู้เข้าร่วมประกวดราคา - มีมาตรการหรือบทลงโทษหรือปรับสำหรับผู้ส่งงานล่าช้า - จัดทำนโยบายการไม่จ้างงานกับคู่สัญญาที่ตนเป็นกรรมการในการจัดซื้อจัด	ปีงบประมาณ 2563	งานพัสดุ กองคลัง

ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	แนวทางการจัดการความเสี่ยง	กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	<p>จริง ไม่สอดคล้องกับคุณลักษณะเฉพาะที่กำหนด</p> <p>2. ด้านการจัดซื้อ</p> <p>2.1 การแบ่งซื้อ</p> <p>2.2 การไม่พิจารณาผู้เสนอราคาที่มีคุณสมบัติถูกต้องครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดและเสนอราคาต่ำสุด</p> <p>2.3 การตรวจรับพัสดุไม่เป็นไปตามสัญญาหรือข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง ไม่ตรวจสอบความแท้จริงของพัสดุตามเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจรับ ไม่ตรวจสอบคุณภาพและปริมาณ</p> <p>2.4 การอนุมัติให้ขยายระยะเวลางด หรือลดค่าปรับโดยไม่มีเหตุผลอื่น</p>	<p>ป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการจัดซื้อจัดจ้าง</p>	<p>จ้างเป็นการส่วนตัว</p>		

ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	แนวทางการจัดการความเสี่ยง	กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	<p>สมควรตามความเป็นจริง</p> <p>3. การเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนระหว่างคู่สัญญา กับ กรรมการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น การจ้างงานกับคู่สัญญาที่ตนเองเป็นคณะกรรมการจัดซื้อหรือตรวจการจ้าง</p>				
3. การจัดการเรียนการสอน	<p>1. บุคลากรละเลยต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณในวิชาชีพ</p> <p>2. การคัดเลือกบุคลากรสายวิชาการหรือสนับสนุนวิชาการโดยไม่เป็นธรรม</p> <p>4. การซื้อขายข้อสอบ ข้อสอบรั่ว</p> <p>5. การคัดเลือกบุคคลเข้ารับการศึกษาดูโดยไม่เป็นไปตามกฎเกณฑ์</p>	<p>- การกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับจรรยาบรรณในวิชาชีพและบทลงโทษอย่างชัดเจน</p> <p>- การกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการคัดเลือกบุคคลเข้าเป็นบุคลากรสายวิชาการหรือสนับสนุนวิชาการของมหาวิทยาลัยอย่างชัดเจน</p> <p>- สร้างระบบและกลไกการประเมินการเรียนการสอนของอาจารย์</p> <p>- สร้างกลไกการตรวจสอบการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับ</p>	<p>- มีการดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรตามกรอบระยะเวลา</p> <p>- ดำเนินการประเมินการเรียนการสอนของอาจารย์ให้ได้มาตรฐาน</p> <p>- ดำเนินการตรวจสอบการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนเมื่อมีผู้ร้องเรียน</p>	ปีงบประมาณ 2563	งานทรัพยากรมนุษย์ และกองบริหารงานวิชาการ

ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	แนวทางการจัดการความเสี่ยง	กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	ที่กำหนดหรือไม่เป็น	การจัดการเรียนการสอน			
	ธรรมเนียม				
4. การบริหารงานวิจัย	1. การพิจารณาทุนวิจัยไม่เป็นธรรมเนียม 2. การคัดลอกผลงานวิจัย 3. การเก็บข้อมูลหรือการวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยไม่เป็นความจริง	- มีระบบในการพิจารณาทุนวิจัยอย่างโปร่งใส - สร้างระบบการตรวจสอบการคัดลอกผลงานวิจัย (Plagiarism) และความถูกต้องตามข้อเท็จจริงของการทำวิจัย - พัฒนาศักยภาพและความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารงานวิจัยให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง	- แต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความรู้ความสามารถและเป็นกลางจากภายในและภายนอกในการพิจารณาทุนวิจัย - ดำเนินการตรวจสอบโดยมีระบบการตรวจสอบการคัดลอกผลงานวิจัย (Plagiarism) และการตรวจสอบความถูกต้องตามข้อเท็จจริงของการทำวิจัยโดยคณะกรรมการตรวจรับ	ปีงบประมาณ 2563.	สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
5. การสอบวัดผลและการทำผลงานทางวิชาการของนักศึกษา	1. นักศึกษาทุจริตการสอบ 2. นักศึกษาคัดลอกผลงานทางวิชาการในการทำรายงานหรือการจัดทำวิทยานิพนธ์ 3. นักศึกษาจ้างผู้อื่นให้ทำรายงานหรือจัดทำวิทยานิพนธ์แทนตน	- วางมาตรการป้องกันและตรวจสอบการทุจริตในการสอบของนักศึกษา - วางระบบการตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการ - กำหนดมาตรการป้องกันมิให้นักศึกษาจ้างให้ผู้อื่นให้ทำรายงานหรือจัดทำวิทยานิพนธ์แทนตน	- ควบคุมการสอบวัดผลของนักศึกษาในแต่ละครั้งอย่างเข้มงวด - นำระบบการตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการ (MyCat) มาใช้ - ณรงค์เพื่อชี้ถึงข้อเสียของการจ้างผู้อื่นให้ทำรายงานหรือจัดทำวิทยานิพนธ์แทนตน และโทษทางกฎหมาย	ปีงบประมาณ 2563	กองกิจการนักศึกษา , หอสมุดแห่ง มธ.

อนึ่ง จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านทุจริตและประพฤติมิชอบของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในปี 2563 ทั้ง 5 ด้านแล้วนั้น สามารถสังเคราะห์ประเด็นที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ควรดำเนินการเพื่อส่งเสริมความเป็นธรรมาภิบาลและการดำเนินงานอย่างโปร่งใสตรวจสอบได้ และป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปต่อยอดเพื่อกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ในการกำหนดแผนปฏิบัติการเพื่อป้องกันการทุจริตได้ดังต่อไปนี้

1. การควบคุมและส่งเสริมให้การบริหารงานของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นไปตามหลัก ธรรมาภิบาล เพื่อป้องกันมิให้ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยในทุกระดับบริหารงานอย่างอำเภอใจหรือไม่เป็นไปอย่างสุจริต และโปร่งใส อันอาจนำมาซึ่งปัญหาการทุจริตภายในหน่วยงานและกระทบต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานหรือการให้บริการของหน่วยงานนั้น ๆ ได้

2. การสร้างระบบการควบคุมตรวจสอบการทุจริตอย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยมีระบบการตรวจสอบการทุจริตในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาระงานของมหาวิทยาลัย เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง ระบบการเงิน การจัดการเรียนการสอน หรือการคัดเลือกบุคคลเข้ามาเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัย เป็นต้น ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันการเกิดการทุจริตภายในหน่วยงาน และสามารถตรวจสอบการทุจริตได้อย่างทัน่วงที ก็จะสามารถป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจะการกระทำทุจริตได้ โดยการกำหนดกระบวนการตรวจสอบที่เข้มงวด และให้มีระบบการร้องเรียนเรื่องทุจริตที่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยรวมถึงบุคคลภายนอกช่วยกันสอดส่องการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในมหาวิทยาลัย

3. การควบคุมให้การวัดผลการสอบ หรือการผลิตผลงานวิชาการของนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปอย่างสุจริต การจัดการเรียนการสอนและการวิจัยถือเป็นภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา หากการวัดผลในการศึกษาหรือการผลิตผลงานทางวิชาการไม่ได้ดำเนินการไปอย่างสุจริตและโปร่งใส ย่อมส่งผลกระทบต่อภาระงานตามภารกิจ ความเชื่อมั่นในผลงานวิชาการ และภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 ยังกำหนดให้การให้ผู้อื่นทำผลทางวิชาการแทนถือเป็นโทษทางอาญาอีกด้วย ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงควรมีมาตรการเพื่อควบคุมให้การดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปอย่างสุจริต เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคมว่าการวัดผลผู้เรียนและผลงานทางวิชาการของมหาวิทยาลัยมีคุณภาพและเป็นไปตามหลักวิชาการอย่างแท้จริง

4. การสร้างวัฒนธรรมองค์กรในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มหาวิทยาลัยควรเสริมสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันและต่อต้านการทุจริตให้กับบุคลากรในทุกระดับของมหาวิทยาลัย เพื่อปลูกฝังแนวความคิดการไม่ทนต่อการทุจริตในองค์กร อันจะเป็นส่วนช่วยเสริมการดำเนินการใน 3 ข้อดังกล่าวข้างต้น และสามารถป้องกันการทุจริตได้ในระยะยาว